

Canisterapeutičtí psi

Nikdy není pozdě

I takto se dá nazvat následující povídání o seniorech a psech. Naše seznámení připomíná tak trochu detektivní román. Manželé sledující v televizi pořad o práci canisterapeutických psů se rozhodli najít konkrétní fenu, která předváděla polohování u klientky s Parkinsonovou nemocí. Nebylo to lehké a jejich dopisy s prosbou o navázání kontaktu putovaly od jedné organizace ke druhé a svého adresáta našly až po dlouhém půlroce.

K žádosti o návštěvy se psem přiložila klientka i lékařské zprávy o svém aktuálním zdravotním stavu a ty rozhodně nedávaly do budoucna žádný důvod k optimismu. Kromě všech příznaků této v současnosti nevléčitelné choroby udávaly i stále depresivní ladění klientky.

Naše sdružení pracuje pouze s klienty v ústavech, ale v tomto jediném případě jsme se rozhodli udělat výjimku a žádosti o návštěvy se psem vyhovět vzhledem k vysokému věku obou seniorů.

Všichni víme, že i canisterapie má své omezené možnosti, a tak jsme se rozhodli zpočátku přinést spolu se psem alespoň tolik potřebnou psychickou pohodu. Sázeli jsme na sdělení, že manželé měli po celý svůj život psy, které milovali, a jejich společnost jim nyní velmi chybí. Vlastního psa si s ohledem na svůj věk již nepořídí, přesto však oba vysloveně touží si opět psa pohladit a pomazlit. Při naší první návštěvě šlo o vzájemné poznávání, ale též o kompletní vysvětlení, co vlastně klienti od návštěv očekávají a co jim můžeme se psy nabídnout.

Rádi bychom naše klienty v krátkosti

představili. Pan Kořínek bude slavit již devadesáté třetí narozeniny a těší se obdivuhodné duševní svěžesti. Narodil se v tiskařské rodině a jeho otec vyučený sazeč a typograf pracoval v Chicagu, Bukurešti, Budapešti, Vídni a nakonec zakotvil v Praze. Syn pak v jeho práci v oboru pokračoval. Prakticky celý svůj život věnoval tiskařské technice, kterou známe jako sítotisk. Založil Informační listy Sítotisk + Serigrafie, které vycházejí dodnes. Jako první v republice pak skládá roku 1968 v Lipsku mistrovskou sítotiskařskou zkoušku. Napsal pět odborných publikací o sítotisku. Podstatně zlepšil

kopírovací roztok (Míko) pro sítotisk, serigrafii, filmový tisk a příbuzné techniky, na něž roku 1992 získává i ochranou známku. Významně se takto zasloužil o využití sítotisku v tiskárnách, ve filmovém, textilním, ale i reklamním průmyslu a to nejen v naší republice, ale i v Německu. Doposud je v kontaktu s našimi předními výtvarníky, kteří jeho techniku ve svých uměleckých publikacích stále používají. Velkou radost mu nyní udělal pan Adolf Born, který mu daroval svou knihu Od La Fontaina k Livingstonovi s osobním věnováním.

Paní Kořínková je též pozhnaného věku, ale u dámy nemůžeme být indiskrétní. Celý její život, mnohdy nelehký, by vydal na poutavý román. I ona drží prvenství. Jako první žena se již v roce 1940 vyučila ruční sazečkou. Nejprve pracovala v tiskárně svých rodičů, po znárodnění tiskárny na obor nezanevřela a pracovala v jiných tiskárnách dál jako sazečka, korektorka a revizorka. Je pravda, že její celoživotní láskou jsou knihy, a těch jí prošlo rukama nepočítaně. V tiskárně rovněž poznala svého manžela, jemuž pak významně v jeho práci pomá-

hala. Naše návštěvy u ní vyvolaly vzpomínky na vlastní psy a inspirovaly ji k napsání 24 povídek o psech, které nazvala Vilma mezi pejsky.

Vraťme se nyní ke canisterapii, která byla naším hlavním úkolem. Pomáhají nám feny boloňského psíka a stafordšírského bulteriéra. Zpočátku klientka opravdu plakala a mluvila o smrti. Přítomnost feny ji však zjevně potěšila, zanedlouho bylo po „slzavém údolí“. Začala mít zájem o to, jak se fena jmenuje, kolik je jí let, zda měla štěňata, a měla připraveny i piškoty jako odměnu. Uvítala, že fena sama aktivně vyhledává kontakt a hlazení jí očividně dělá dobře. Na první pohled bylo vidět, že si s fenou padly do oka. Opatrně jsme nadhodili, že je potřeba, aby svůj úmysl cvičit s pomocí psa klientka konzultovala i se svým ošetřujícím lékařem. Canisterapie totiž vždy doplňuje komplexní medikamentózní léčbu a cílenou rehabilitaci. Proto je nutné, aby o ní byl vždy informován i ošetřující lékař klienta. Paní Kořínková souhlasila a už při další návštěvě nás informovala, že všichni lékaři, kteří se o ni starají, s canisterapií souhlasí. Pro klienta to také znamená denně cvičit a klientka předvedla, že cviky, které se naučila při hospitalizaci v nemocnici, doposud nezapomněla. Byl to první důvod k optimismu. Odborníci uvádějí, že rehabilitační cvičení je podstatnou podmínkou pro zlepšení, nebo alespoň udržování fyzické kondice u pacientů bez rozdílů věku. Platí to i pro seniory ve vysokém věku. Jim však často chybí potřebná motivace, a tady se návštěvy se psy ukázaly být skvělým podnětem. Postupně jsme se začali více sblížovat a to nejen s klientkou, ale i s jejím manželem. Ten u cvičení vždy aktivně asistuje a man-

želku v jejím úsilí podporuje. Zde nám však vyvstal první problém, prostě nám jeden pes na tolik projevované lásky přestal stačit a pro psa pracujícího v canisterapii je nutno zajistit vždy naprostou pohodu. Takže jsme ke stafordšírské bulteriérce přiřadili i boloňského psíka. Při dalších návštěvách již klientka spontánně předváděla, jak jí cvičení jde, účastnila se hovoru a vrátil se jí i smysl pro humor. Návštěvy se psy probíhají nyní již delší dobu a neomezují se pouze na práci se psy. Při každém setkání na nás dýchne atmosféra první republiky, kterou podtrhuje i noblesní vystupování obou manželů. Senioři hovoří několika jazyky a jejich paměť je v tomto věku přímo výtečná. Nechybí jim ani zájem o současné dění v kultuře, politice i kynologii. To všechno probereme na začátku návštěvy. Posadíme se, společně si popovídáme a už tím navodíme uvolněnou a příjemnou náladu. Je důležité nikdy na klienty nespěchat. Klientka potom polohuje a mazlí se se stafordšírskou bulteriérkou, zatímco její manžel si hraje s boloňákem. Následují rehabilitační cviky a na závěr pak nácvik chůze. Společně si přitom i zazpíváme a plánujeme další aktivity. Feny dostanou svou zaslouženou odměnu a při krmení si klientka zároveň procvičuje jemnou motoriku prstů. Manželé přijeli v létě i na odpolední čaj a s nadšením si prohlédli vrh boloňských psíků. Jejich srdce si získala i statná rotvajlerka. Oba senioři jsou někdy i prvními čtenáři našich článků a zde je vidět jejich dokonalá profesionalita. Každé špatně umístěné interpunkční znaménko či nevhodně zvolená fráze vzbudí jejich nefalšované pohoršení nad nedokonalou znalostí mateřského jazyka. Hned ovšem vyhledají vhodné alternativy a nabídnou celou škálu možností nápravy. Senioři mají početnou rodinu, která s nimi sdílí jejich radosti i starosti, rovněž jim pomáhá s chodem domácnosti a zajišťuje tolik potřebné služby. Návštěvy se psy pak seniory aktivují k rehabilitaci, která jim pomáhá při zlepšení jemné a hrubé motoriky, pohybové aktivity. Podstatné je kladné ovlivnění i po stránce psychické a psychosociální. To má v konečném výsledku vliv na celkové zkvalitnění života obou klientů. Na návštěvy se nyní těšíme vzájemně. Feny si užijí rozmazlování a dobrot. My se pak na chvíli přeneseme z našeho přetechizovaného a uspěchaného života do světa vybraných mravů a jemných způsobů, kde i čas plyne klidnějším tempem.

Jiřina & Jiří Volšický

Slečna Darlinek

Snem snad všech dětí je pejsek a u nás nástup pejska do rodiny prošel docela jednoduše a v naprosté pohodě. Jednoho krásného dne přinesl tatínek takové neurčité klubko chlupů, údajně štěňátko. Začali jsme mu říkat Darling (Miláček). Brzo se z něho vyklubala lepá slečna německého ovčáka. Tatínek ale rozhodl, že se jí i nadále bude říkat Darling, ať ví, že se dostala do nóbl rodiny. Byli jsme spíše obyčejná, křesťanská, živnostenská rodina – nic moc. Zakrátko jsme si anglický výraz darling počestili, a tak se z něho stal český Darlinek mužského rodu. Tatínek se sám ujal role cvičitele. Naučil ho slušnému psímu chování a všem možným i nemožným dovednostem. Darlinek splňoval bravurně kromě toho i nestandardní, svérázné povely. Například: Když se tatínek nějak dlouho v noci nevracel domů, poslala maminka Darlinka, aby ho šel hledat, povelom „Darlinku, přiveď pána!“ Darlinek šel neomylně veden osobitým pachem stopy přímo do blízkého hostince. Před tatínkem zaštěkal, aby mu připomněl, že už má zaplatit za několik čárek na pivním tácku. Potom ho na vodítku přivedl bezpečně domů a maminka ho za to vždy odměnila nějakou dobrotou. Trochu nás mrzelo, že naše psí slečna se do žádného psíka nikdy nezamilovala, takže jsme se od ní štěňátek nedočkali. Přesto jsme s ní zažili hodně legrace a byla nejlepším kamarádem našeho dětství. Ani jsme nepostřehli, že léta nezadržitelně přibývají i Darlinkovi, a najednou mu bylo hodně přes 11 let. Oči ztratily jiskru, pohled se mu zakalil a nohy vypovídaly službu. Tušili jsme, že nás čeká to nejtěžší rozhodnutí. Nakonec nebylo vyhnutí a přes velký zármutek všech se rodina rozhodla, že mu jeho trápení nebude prodlužovat. S těžkým srdcem ho tatínek dovedl k veterináři, aby mu ulehčil cestu do psího nebečka. Bylo to 17. července roku 1935. Byl to člen rodiny, neskutečně hodný pejsek, kterého jsme měli moc rádi, a v mých vzpomínkách na dětství žije Darlinek stále.

Vilma Kořínková